

Utklipp fra

Stavanger
Aftenblad

- 7. MAJ 1960

28-01-067

Med brukket gevær på jakkekragen

Sekretæren i Folkereisningen mot krig
vil ikke nedlegge forsvaret i morgen

Niels Mathiesen — med brukket gevær

Her kommer Niels Mathiesen — midt under flåteøvelsen — med et brukket gevær på jakkekragen. Han er sekretær i »Folkereisningen mot krig« i Norge og taler lavmælt. Mathiesen skal besøke elevsamfunnet på Lærerskolen, Jørpeland, Bryne og Sandnes.

— Dere beskyldes vel også for å være en kommunist-organisasjon?

— Ja, sier Mathiesen — som har knallrøde strømper, men ellers er antrukket i grått. — Men beskyldningene har avtatt sterkt den siste tiden.

— Et hår i suppa er dere vel for myndighetene likevel?

— Vi føler oss ofte som det, ja. Men kanskje myndighetene betrakter oss som et lite og ubetydelig hår. Vi har jo bare 1900 medlemmer i Norge.

— Hva gjør dere da?

— Det blir vesentlig kontorarbeide. Folk skriver til oss og ber om råd for hvordan de skal gå

Folkereisningen mot krig
= "moralsk opprustning" i
gåseøyne

delig motstandsform, slik som den ble praktisert under den tyske okupasjonen.

— En slags »moralsk opprustning i gåseøyne, sier Mathiesen. Han er teatermaler av profesjon, men ble i høst tilslatt på mager lønn som sekretær i »Folkereisningen mot krig« der professor Guttorm Gjessing er formann. Bevegelsen har medlemmer i 82 land verden over, og avdelinger i 30 land. Det finnes enkelte medlemmer i jernstevne-landene, men der er ingen avdeling.

— Har De diskutert disse spørsmålene med noen sovjet-russere?

— Ja, men de kan ikke følge våre tankebaner. De sier bare at »Jamen, det er jo en ære å få tjeneste i den røde armé.«

— Kan det ikke bli aktuelt å gi sivilarbeiderne et noe mer ærefullt arbeid enn de oftest får?

— Det mener jo vi, at militærnekte kan utnyttes til et mer positivt arbeide, for eksempel hjelpearbeid etter naturkatastrofer. Vi har også snakket med myndighetene om det, men de vil ikke »Da blir militærnekte bare for populære«, sier de.

fram når de vil bli overført til sivilarbeid. På de norske sesjonsplakatene — i motsetning til de danske — står det ikke noe om at det er adgang til å seke seg frittatt for å bære våpen.

— Har dere noe vind i sellene da?

— Jeg vil ikke si det, men vi møter større forståelse i dag enn for fire-fem år siden. Skjent målbart er ikke dette — tallt på militærnekte holder seg stabilt på omkring 4-500 i året.

— Har De inntrykk av at ungdommen som skal inn i militærtjeneste er opptatt av disse problemene.

— Absolutt, særlig i de høyere klasser på gymnasiet.

— Mathiesen, hvis det skulle bli krig i dag — hva ville De så gjøre?

— Passifistene kan ikke stå mot en angriper med våpen, men vi vil naturligvis stå mot en okkupant med ikke voldelige midler. Sabotasje og den slags.

Vår eneste sjanse er å arbeide for at det ikke kommer så langt. På den fronten arbeider vi sammen med alle andre.

— Hva skal vi så med en spesiell folkereisning mot krig?

— Å være passifist er en strengt personlig sak, som det vanskelig gis rom for i andre organisasjoner. Passifisten kan ikke for sin samvittighets skyld drepe noen. Dernest mener han at krig ikke er den riktige måten å løse problemer på. Se på forholdene i dag, de allierte vant en militær seier i verdenskrigen — men er ikke de gamle førkrigsproblemer dukket opp igjen, i en ny fasong kanskje?

— Ville De være med på å nedlegge det norske forsvar i morgen klokka 12?

— Det ville være veldig ufornuftig, fordi storparten av folket tror på forsvaret. Når folk er redder handler de ikke så logisk. Vi må gi folk noe å tro på i stedet for geværene.

— For eksempel?

— Skape tillit til en mer ikke vol-